

CAPUT XXXVI.

Cautelas & Regulas nonnullas circa Cinnabaris Mineralis usum observandas commendat.

CAutelæ & regulæ circa Cinnabaris mineralis usum benè observandæ (quas etiam passim jam adduximus) sunt sequentes.

1. Cinnabaris mineralis cruda venenum est ; optimè verò præparata, salutare medicamen evadit.

2. Universalibus præmissis, Cinnabaris nativa est exhibenda.

3. In fluoribus alvi symptomaticis magis nocet Cinnabaris nativa quàm prodest.

4. In morbis fluidis sudoribusque colliquativis & ichorescentia sanguinis nimia Cinnabaris nativa cautè adhibenda est.

5. Cinnabari nativæ soli in febribus malignis, pestilentialibus, petechialibus, Ungaricis, peste, variolis, morbillis, &c. tutò non est fidendum.

6. Ubi serum in his adfectibus coagulatum est, optimum est Cinnabrium nativum bezoardicorum mineralium accessorium, non autem primarium.

7. Si verminatio pestem producat vel nutriat, Cinnabaris nativa eam tollere valet.

8. Cinnabaris nativa sudorem magis movet, si accessoriis aucta sit, serum abundet, & æger ad eum proclivis sit.

9. Exaltando sudorem movet Cinnabaris nativa; attemperat etiam, aut præcipitat aut absorbet feri acrimoniam.

10. Cinnabaris nativa aut occultè aut manifestè agit;

agit; occultè vim anodynam habet; manifestè serum acre & ponticum attemperat.

11. Quibus serum acre & ponticum copiosum inest, iis Cinnabaris nativa convenit.

12. Ubi serum deficit, ibi minus Cinnabaris nativa conducit.

13. Phrenitidem idiopathicam non facilè curat Cinnabaris mineralis.

14. Epilepsiam sympathicam facilius extirpat Cinnabaris nativa, quàm idiopathicam, hæreditariam & confirmatam.

15. In & post paroxysmum epilepticum Cinnabaris nativa exhiberi potest.

16. Dosis Cinnabaris mineralis genuina ultra grana x. vel xij. non est extendenda.

17. In infantibus & pueris usus Cinnabaris nativæ sine noxa continuari potest.

18. Arthriticis exhiberi possunt pulveres 20. 30. quos Cinnabaris mineralis ingreditur.

19. Cinnabaris nativa semper in appropriato vehiculo est exhibenda.

20. Cinnabaris nativa solitarie sumpta non nocet, minus etiam nocebit additamentis juncta.

21. Oiea destillata cinamomi caryophyll. &c. ob fragrantiam non sunt omittenda, si affectus id efflagitet.

22. Cinnabaris nativa etiam aliis medicamentis compositis permiscetur.

23. In Cinnabari minerali qualitates primæ non attenduntur; sed ejus vis in ære Sui Olari & Oleo Sui consistit.

24. Cinnabaris nativa purgat.

25. Cinnabaris mineralis per se drasticè non purgat.

26. Ptyalismum excitat Cinnabaris nativa.
27. Cinnabaris mineralis vigor remissior videtur, naturalis fortior, factitiæ vehementior.
28. Purgantibus infantum addi c. c. spagyric. præp. ebor. præp. corall. rubr. præp. & Cinnabaris nativa possunt.
29. Hypochondriacorum, scorbuticorum & hysteriarum cathartici etiam Cinnabaris mineralis potest addi.
30. Cinnabari nativæ optimè Θ lia volatilia & fixa permiscuntur.
31. Minium naturale ab artificiali benè distinguendum est.
32. Habent & Philosophi suam Cinnabarin, quæ tamen à Cinnabari minerali differt.
33. Quem processum & ordinem servat natura in confectiōe Cinnabaris nativæ, eundem observat etiam Ars in confectiōe naturalis & factitiæ; cum particulæ vitales loca permeant ærea, tunc compede æreo fortiter vincuntur.
34. Omnem ventriculi ac intestinorum digestionem subterfugit Cinnabaris mineralis, nec in corporis nostri œconomiam distribuitur.
35. Odore tenus, vel nudo saltem aspectu variis mirisque modis Cinnabaris nativa Archeum alterat.
36. Cinnabaris mineralis sæpè eodem colore, eodem sapore, eademque substantia excernitur.
37. Per naturam unita & conjuncta in Cinnabari nativa, per artem Chymicam non sunt separanda, ne à nativa sua abducatur indole.
38. Acidorum abstractione alteratur & invertitur Cinnabaris mineralis virtus.
39. Pars Cinnabaris nativæ ærea per alcalia non est digerenda.

40. Ad aquas fortes destillandas non adhibenda est Cinnabaris mineralis.

41. In Cinnabari nativa multa latent naturæ arcana.

42. Aurum & argentum in se continet Cinnabaris mineralis.

43. Secretum maximum pigmentariorum est Cinnabaris nativa.

44. In portentosis ignium exitialium machinationibus miranda præstat Cinnabaris mineralis.

45. Ex Cinnabari nativa parari potest lapis Philosophorum.

46. Cinnabrium minerale longam promittit vitam.

C A P U T XXXVII.

Vsum Cinnabaris Mineralis, seu Minii Naturalis Mechanicum varium indicat.

IN elegantioribus parietum tectoriis Cinnabari, tempore *Dioscoridis*, usi sunt pictores; & hodie usum illius norunt, qui rubrum sanguinei coloris atramentum desiderant. Confer. *Guil. Goersee in arte illuminandi part. 6.* Cinnabrium prius parant siccum, absque ullo liquore molendo super lapidem porphyritem, deindè bis aut ter aquâ aspergunt, & super novos lateres extendunt, ut siccet, tandem exigente occasione cum aqua gummata vel albumine ovi, vel lacte ficulneo, vel oleo nucum miscent, juxta opus, quod pingere cupiunt, hinc sive hoc, sive Minio utantur, miniatores dicti fuerunt.